

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afdeling Delfland
Postbus 133
2600 AC DELFT
afdelingDelfland@knnv.nl
www.knnv.nl/afdelingDelfland
twitter: KNNVafdDelfland
facebook: KNNV-afdeling-Delfland
instagram: knnvafdelingdelfland

**KNNV Nieuws 642,
11 augustus 2019**

De KNNV afdeling Delfland staat voor een natuurlijke leefomgeving waarin mens en natuur samen een plek vinden.

En is actief in de gemeenten Delft, Lansingerland, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland, en de gebieden Sion, Wilhelminapark, Elsenburgerbos (Rijswijk) en Ypenburg (Den Haag)

VOORUITBLIK

Verklaring van de symbolen

*:een ledenbijeenkomst, niet-leden zijn van harte welkom om een keer deel te nemen aan een ledenactiviteit om die te ervaren!

Meld je aan via afdelingDelfland@knnv.nl. Als het * teken ontbreekt, is de bijeenkomst openbaar en is aanmelding vooraf niet nodig.

W: afdelingswinkel is aanwezig; door hier te kopen steun je onze afdeling

G: Voor de gezelligheid

L: Voor mensen die willen bijleren

E: Voor de experts

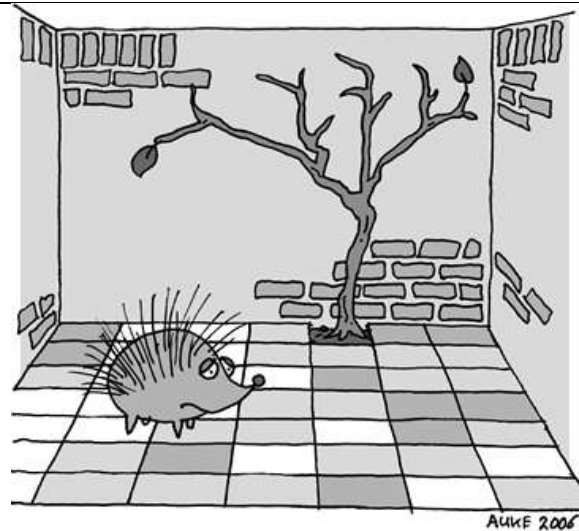
H: Handen uit de mouwen

Thema voor 2019: bescherm de natuur in je buurt

Mocht je een idee hebben om je de natuur in je eigen omgeving b.v. met je burens te beschermen neem contact op. B.v. een actie nestkast, een actie gooi het in de bak, stenen uit een tuin halen. Wij ondersteunen dit soort activiteiten graag.

[Klik hier](#)

Soort van de maand augustus: egel,
ecologische wandelwegen. Zag je een egel? Meld het de KNNV 06 – 33 00 1742 of via afdelingDelfland@knnv.nl
Deze actie is ook bedoeld om niet alleen egels te maar ze ook te beschermen.
Lees o.a. de brief aan je burens.
Klik [hier](#)

Een egeltuin is een groene tuin

Meldingen van egels

We kregen zoveel melding van egels die in juli gezien waren dat we ook een overzicht hebben gemaakt dat in juli begint Klik [hier](#)

Op de kaart zie je nog geen meldingen uit Monster, De Lier, Kwintshoek, Schipluiden en Hoek van Holland.

Er zijn vijf leden die de waarnemingen van egels invoeren: Anna Kreffer, Kees van der Kraan, Marijke Heijne, Pieter Drenth en Wouter Muller

G 10 augustus, 12:00 – 14:00 uur, de imkerij van het Melarium is geopend

Er zijn ervaren imkers aanwezig die een toelichting geven over het beheer van de imkerij. Melariumpad 11, Delft.

Nettenboetster of boeter gevraagd

Voor onderzoek gaan we weer gebruik maken van de kreeftenfuiken. Bij het nakijken hiervan waren er een aantal die kleine gebreken hadden. Is er iemand die Marijke kan leren boeten, zodat ze weer ingezet kunnen worden voor het onderzoek. Stuur een mail naar afdelingDelfland@knnv.nl

Kijk voor de activiteiten in het hele kwartaal op onze site

Want het programma wordt regelmatig aangevuld, er staan hele interessante activiteiten in. [Klik hier](#)

De KNNV afdeling Delfland beheert het natuurcentrum Het Melarium

Het Melarium, centrum van natuur, bijen en kunst; een plek waar je natuur, rust, ruimte en inspiratie vindt. Er zijn twee gebruikers de KNNV (1ste verdieping) en de Imkervereniging Delft (begane grond). Het Melarium is te bereiken via de Thijssesweg 11 in Delft. Hier aan het einde van de Thijssesweg staat het straatnaambord Melariumpad (fiets/voetpad). Na 10 minuten lopen of 3 minuten fietsen zie je het Melarium. Voor verhuur voor groepen tot tien deelnemers neem contact op met de beheerder van het Melarium, 06 - 13 07 07 14, afdelingdelfland@knnv.nl. Klik [hier](#) voor een plattegrond en meer informatie.

Tuintips

Als de lavendel is uitgebloeid moet hij direct gesnoeid worden. Knip de bloemen en 1/3 van het groen eraf. In maart vindt de hoofdsnoei plaats. Zo hou je hem compact en jong.

<https://www.groei.nl/tuin/tuinkalender/lavendel-snoeien>

Sterrenhemel

05/08, tijdens de avondschemering, rond 22:30 uur, zie je de maansikkel laag boven de westzuidwestelijke horizon. Op geruime afstand linksonder de maan is de ster Spica in het sterrenbeeld Maagd zichtbaar.

07/08, Eerste Kwartier (19:31 uur). Om 22:30 uur staat de halfverlichte maan vrij laag aan de zuidwestelijke hemel, in het onopvallende sterrenbeeld Weegschaal.

09/08, vandaag bereikt Mercurius zijn grootste schijnbare afstand ten westen van de zon. Tijdens de ochtendschemering tussen 5:00 en 5:30 uur, kun je op zoek gaan naar de kleine planeet, heel laag aan de oostnoordoostelijke hemel. Zorg voor een volledig vrij uitzicht en gebruik eventueel een verrekijker. 's Avonds rond 23:00 uur is in het zuidzuidwesten een fraaie samenstand zichtbaar van de wassen de maan en de reuzenplaneet Jupiter, op kleine afstand linksonder de maan.

10/08, Saturnus, de maan en Jupiter staan aan het eind van de avond, rond 23:30 uur, min of meer op één lijn boven de zuidzuidwestelijke horizon.

11/08, wijde samenstand van de maan en de planeet Saturnus, op geruime afstand links van de maan. Bekijk het tweetal rond 23:30 uur aan de zuidelijke hemel.

KNNV-afdelingswinkel, bij KNNV uitgaven ontvangen leden 10% korting, bestel via afdelingDelfland@knnv.nl

Veldgids Nederlandse Flora

Henk Eggelte

Paperback € 43,95

Met deze geïllustreerde flora van Nederland breng je meer dan 2000 Nederlandse plantensoorten - zonder al te veel voorkennis - snel en makkelijk op naam aan de hand van een nieuwe methode. De focus ligt op waarneembare veldkenmerken wat ideaal is voor beginners. Gevorderden vinden de verschillen tussen soorten in één oogopslag terug. Dat is vooral handig in het veld.

TERUGBLIK

Waarnemingen

Ook waarnemingen zonder foto's blijven welkom.

Wij gaan er vanuit dat je je waarneming zelf meldt via www.knnvdelfland.waarneming.nl

Als je geen account hebt mag je het melden via [knnvdelft](mailto:knnvdelft@knnv.nl) en zaterdag. Zet je naam in de toelichting.

2/07, **boomblauwtje**, Marterstraat, Delft, Jan van der Drift.

2/07, **grote langlijf**, Wulppad Delft, Betty Verheul.

27/07, **iepziekte**, Abtswoudse bos, Aukje Gjaltema.

27 07, **vogelpoot**, Sint Maartensrechtpad, Aukje Gjaltema.

29/07, **distelvlinder**, Den Hoorn, Willemein Poot.

29/07, **veldwespwaaiertje**, Den Hoorn, Willemein Poot.

30/07, **bosbijvlieg**, Avifauna, Willemein Poot.

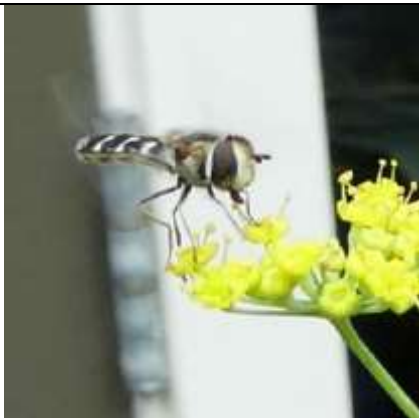
30/07, **dambordvlieg**, Den Hoorn, Willemein Poot.

30/07, **Pollenia**, Den Hoorn, Willemein Poot.

30/07, **terraskommazweefvlieg**, Den Hoorn, Willemein Poot.

30/07, **witte halvemaan zweefvlieg in vlucht**, Den Hoorn, Willemein Poot.

31/07, **Aziatisch lieveheersbeestje**, tuin Ems Zuidgeest.

02/08, **atalanta**, naar het noorden trekkend, Kwintsheul, Kees van der Kraan.

02/08, **egel**, Rommesingel 49 Pijnacker, C.C.H. Kayser.

Egel en hond, Niekie

Egel met grote weegbree en varkensgras, Roy Matheusen

Egel, Diana Kuyvenhoven

2 egels, Dithny

29/07, Het was gisteren razend druk, op de **vlinderstruik** een invasie van circa **10 distelvlinders** en ook op de bloeiende **venkel**, daar kwamen diverse **veldwespwaaiertjes** op af, Den Hoorn, Willemein Poot, zie foto's.

27/07, **iepziekte**, heel veel iepziekte, wel meer dan 40 spots in het Abtswoudse Bos. Blijven er nog bomen over? Aukje Gjaltema, zie foto.

31/07, **Aziatisch lieveheersbeestje**, op het blad van de **Nicandra** onder de **lindenboom** die vol zit met **luis**, Ems Zuidgeest, zie foto.

02/08, 22:30. **egel** eet van de kattenbrokjes die wij gestrooid hebben. Wij hebben een rijtje van 6 huizen waarvan er vier gras en struiken hebben. Rommesingel, Pijnacker. C.C.H. Kayser, Zie foto.

23/07, gesprek met bestuur Vereniging van Eigenaren (VVE) Chilipad 1 over natuurwaarden hoogstamboomgaard.
Van het gesprek wordt een verslag gemaakt dat op de eerstvolgende VVE-ledenvergadering wordt besproken.

Boomgaard Chilipad 1

29/07 Rondleiding gemeentesecretaris langs groene vinger Abtswoude.
Op aanvraag van Ad Holkers, adviseur maatschappelijke voorzieningen gemeente Delft heeft de KNNV de Delftse gemeentesecretaris Hans Krul op excursie geleid langs de groene vinger van Abtswoude in Tanthof. Aanleiding was de voorgenomen scholenbouw in het Abtswoudsepark (zie foto Huub van 't Hart), dan wel op de locatie van de Kinderboerderij en Waterspeeltuin Tanthof. Op de fiets is Hans Krul iets verteld over de geschiedenis (van de KNNV) met Abtswoude.

22/04, spelende kinderen in het Abtswoudsepark

OP 8 augustus 2019
"We hopen op scenario drie"

Na vijf maanden verdiepen, discussiëren en vastleggen is de toekomstvisie van werkgroep Prinsenhofgebied klaar. "We willen het interne, uitnodigende karakter versterken, met respect voor de historie."

De werkgroep heeft een advies uitgebracht aan de gemeenteraad. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven.

De werkgroep heeft een advies uitgebracht aan de gemeenteraad. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven.

Mensen bellen massaal naar 'egelteléfono'

Egels melden KNNV

De werkgroep heeft een advies uitgebracht aan de gemeenteraad. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven. Het advies is gebaseerd op drie scenario's die de toekomst van het gebied beschrijven.

31/07, Delftse post, Stadskrant, Prinsenhof gebied, We hopen op scenario drie

01/08, Algemeen Dagblad en Delftse Post, egels melden KNNV

L 29 juli, 20:00 – 21:30 uur, excursie Natuur in de Delftse Hout o.l.v. Kees van der Kraan.
Het was een zeer aangename en ontspanne excursie. De wandeling ging via het Heempark, Korftlaan, Delftse Hout en het Kerkenpad weer naar De Papaver aan de Korftlaan. Kees heeft de structuren in het landschap verklaard en we hebben het nodige gezien als **groot moerasscherm, holpijp, rode Amerikaanse rivierkreeft, ruwe vies, lepelaar, oeverwaluw, blauwe muntgoudhaan, herts-munt, kleine rode weeschild, grote waterweegbree, penningkruid.**

Foto: Rick Stokking, een selfie met omgeving

E 30 juli, 10:00 – 12:00 uur, studiegroep Water

We hebben waterdieren rond het Melarium uit het de slot geschept via één duikerwants via een tabel op naam gebracht, het was een zwartvoetje. We vonden het ontzettend leuk om dat te doen, zeer aandachtig kijken en de tabel lezen en de plaatjes vergelijken met het dier. Op de foto's zie je hoe het dier aan zijn naam komt

Zwartvoetje, bovenkant

Zwartvoetje, onderkant

*E 31 juli, 19:30 - 21:30 uur, studiegroep Zoogdieren

Onder leiding van Carolien van der Graaf hebben we naar vleermuizen door middel van een batdetector gekeken rond het Melarium, zij heeft de groep ook een toelichting gegeven over vleermuizen met name over de geluiden. We hebben de **gewone dwergvleermuis** en de **laatvlieger** gehoord.

03/08, wildtrappen in de Schie

We kregen de opmerking dat Wildtrappen in het Schiekanaal ontbreken, van Joke Duivestein uit Velsen.

Antwoord:

Er zijn wel degelijk wildtrappen in het Schiekanaal, bijvoorbeeld bij de Kandelaarbrug (fietsbrug in Midden-Delfland), waar een ecologische zone aan beide zijden is aangelegd voor de oversteek van Noordse woelmuis en waterspitsmuis etc. Ook op andere locaties zijn er wildtrappen. Het zijn er wel veel te weinig in onze ogen. Wij blijven dan ook bij de provincie aandringen op de aanleg van meer ecologische voorzieningen. Zo hebben wij ervoor gepleit om bij de vernieuwing van de oevers geen rechte muren of damwanden meer te gebruiken, maar schuine oevers van keien aan te leggen die onder water beginnen, zodat alle dieren er op eigen gelegenheid uit kunnen klimmen. Bovendien is een dergelijke keienwand ook beter voor de oeverflora. De provincie heeft hier instemmend op gereageerd en heeft op veel locaties langs de Schie nu een keienoever aangelegd.

Als je niet langer op de hoogte gehouden wilt worden stuur een email aan:

nieuwsbrief.delfland-request@knnv.nl?subject=unsubscribe

Verstuur een lege email, zonder daar iets aan te veranderen.

KNNV Nieuws wordt gemaakt door de volgende personen

Kees van der Kraan, verwerken van inzendingen

Marian Barendtszen, Caroline Elfferich e.a., de juiste benaming van soorten

Anna Kreffer, Soort van de maand

Jeanette van Zeijl, Tuintips

Huib van 't Hart, secretaris Natuurbescherming

Geert van Poelgeest, eindredactie en versturen

Het redactieadres is afdelingDelfland@knnv.nl zie ook briefhoofd.

TIPS

[hittegolf Groenland](#)

[waarom klimaatverandering wordt ontkend](#)

[meeuwenbestrijding](#)

Wij helpen je van
de wal in de sloot.

Om te genieten van de natuur. Of om haar te bestuderen
en te beschermen. De KNNV maakt je wegwijs in de natuur.

www.knnv.nl/afdelingDelfland

De KNNV is een actieve
natuurvereniging.
Geef onze club draagvlak
met je lidmaatschap.

[INSCHRIJFFORMULIER](#)

Delen mag

We vinden het fijn als je deze
nieuwsbrief deelt met
vrienden en bekenden die
geïnteresseerd zijn in
thema's als natuurstudie,
natuureducatie en
natuurbescherming in
Delfland.